

Suvestinė redakcija nuo 2017-06-22 iki 2018-03-28

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-05-04, i. k. 2016-11114

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.3.2-ESFA-K-415 „54+“ PROJEKTŲ
FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2016 m. gegužės 2 d. Nr. A1-232
Vilnius

Vadovaudamasi 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, 65 ir 66 punktais:

1. T v i r t i n u 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54+“ projektų finansavimo sąlygų aprašą (pridedama).

2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Algimanta Pabedinskienė

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
2016 m. kovo 25 d.
raštu Nr. (24.37-01)-5K-1600178, 5K-
1604192)-6K-1602522

SUDERINTA
Europos socialinio fondo agentūros
2015 m. gruodžio 23 d.
raštu Nr. SB-2as-00630

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. A1-232 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 20 d. įsakymo Nr. A1-309 redakcija)

2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.3.2-ESFA-K-415 „54 +“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54 +“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014) 6397, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54 +“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) vykdytojai, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, vertinančios paraiškas, atliekančios atranką ir prižiūrinčios, kaip projektai įgyvendinami.

2. Aprašas yra parengtas vadovaujantis:

2.1. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) (toliau – Komisijos reglamentas);

2.2. Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymu;

2.3. Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos įgyvendinimo tarpinstituciniu veiklos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 204 „Dėl Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“;

2.4. Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo 2016–2020 m. veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. A1-597 „Dėl Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo 2016–2020 m. veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo veiksmų planas);

2.5. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.6. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. A1-90 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo

priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.7. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.8. Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. A1-90 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. **de minimis pagalbos gavėjas** – juridinis asmuo, kuris vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurio veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje;

4.1.1. savanorius priimanti organizacija, jei ji dalyvauja Aprašo 12.1.2 papunktyje nurodytoje veikloje;

4.1.2. pareiškėjo ar partnerio organizacija, jei ji planuoja iš projekto finansavimo lėšų įsigyti įrangą, įrenginius ar kitą turtą projekto veikloms vykdyti, suteikiančius organizacijai ekonominę naudą.

4.2. **nuosavas įnašas** – projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) vykdančiojo personalo (vykdančio Aprašo 12 punkte numatytas veiklas) darbo užmokesčiui skirta nuosavų lėšų suma, kuria projekto vykdytojas ir (ar) partneris (-iai) prisideda prie projekto įgyvendinimo ir kurią gali sudaryti nacionalinės viešosios lėšos ir (arba) privačios lėšos. Nuosavu įnašu negali būti laikomos projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) kitiems įgyvendinamiems projektams finansuoti skirtos lėšos;

4.3. **savanorius priimanti organizacija** – savanoriškos veiklos organizatorius, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymas, kuris projekte dalyvauja kaip pareiškėjas (projekto vykdytojas), partneris ar kita organizacija, kuri nėra projekto vykdytoja ar partnerė. Organizacija nėra laikoma savanorius priimančia, jei ji atlieka tik tarpininko funkciją tarp savanorio ir organizacijos, kurioje savanoris faktiškai vykdo savanorišką veiklą;

4.4. **socialinės integracijos veikla** – veikla, skatinanti asmenų socialinį savarankiškumą ir asmens darbingumo, profesinės kompetencijos ir pajėgumo dalyvauti darbo rinkoje atkūrimą ir didinimą per socialinę reabilitaciją (informavimą, konsultavimą, tarpininkavimą, atstovavimą, psichosocialinę pagalbą, sociokultūrines paslaugas, socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą) ir profesinę reabilitaciją (profesinį orientavimą ir konsultavimą, bendrųjų su darbu susijusių įgūdžių ugdymą, profesinių įgūdžių ugdymą, aktyvios darbo rinkos politikos priemones);

4.5. **vyresnis darbingo amžiaus asmuo** – asmuo nuo 55 metų iki Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 6 000 000 (šešių milijonų) eurų ES struktūrinių fondų (Europos socialinio fondo (toliau – ESF) lėšų.

9. Pagal Aprašą skiriamų finansavimo lėšų paskirstymas apskritims:

Apskrities pavadinimas	ES struktūrinių fondų lėšų suma (Eur)
Alytaus	300 000
Kauno	1 200 000
Klaipėdos	700 000
Marijampolės	300 000
Panevėžio	500 000
Šiaulių	600 000
Tauragės	300 000
Telšių	300 000
Utenos	300 000
Vilniaus	1 500 000
Iš viso:	6 000 000

10. Dėl finansavimo projektai konkuruoja pagal apskritis, t. y. apskrityje konkuruoja tie projektai, kurie paraiškoje ir paraiškos priede, užpildytame pagal Aprašo 6 priedo formą, nurodė, kad projekto veiklas vykdys toje apskrityje.

11. Priemonės tikslas – sukurti palankias sąlygas vyresnio darbingo amžiaus asmenims įsitraukti į savanorišką veiklą ir ilgiau išlikti aktyviems darbo rinkoje.

12. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

12.1. vyresnių darbingo amžiaus asmenų savanoriškos veiklos organizavimas ir vykdymas:

12.1.1. vyresnių darbingo amžiaus asmenų įtraukimas į savanorišką veiklą;

12.1.2. savanorius priimančių organizacijų mokymai ir individualios konsultacijos, mentorystės paslaugų jiems teikimas;

12.1.3. mokymo, informavimo, konsultavimo paslaugų teikimas savanoriškoje veikloje ketinantiems dalyvauti ir dalyvaujantiems vyresniems darbingo amžiaus asmenims;

12.1.4. kitos su savanoriškos veiklos organizavimu ir vykdymu susijusios veiklos, reikalingos projekto tikslui pasiekti;

12.2. vyresnių darbingo amžiaus asmenų motyvavimas, individualus darbas su jais, jų poreikių ir galimybių vertinimas, informavimas, konsultavimas, psichologinė pagalba, siekiant vyresnių darbingo amžiaus asmenų grįžimo ar išlikimo darbo rinkoje;

12.3. mokymai, skirti vyresnių darbingo amžiaus asmenų bendriesiems gebėjimams, kaip apibrėžta 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų (2006/962/EB) (OL 2006 L 394, p. 10), ugdyti. Bendrieji gebėjimai:

12.3.1. bendravimas gimtąja kalba;

12.3.2. bendravimas užsienio kalbomis;

12.3.3. matematiniai gebėjimai ir pagrindiniai gebėjimai mokslo ir technologijų srityse;

12.3.4. skaitmeninis raštingumas;

12.3.5. mokymasis mokytis;

12.3.6. socialiniai ir pilietiniai gebėjimai;

12.3.7. iniciatyva ir verslumas;

12.3.8. kultūrinis sąmoningumas ir raiška;

12.4. švietėjiškų veiklų ir informacijos sklaidos, kuriomis siekiama skatinti vyresnio darbingo amžiaus asmenų potencialą, motyvuoti juos aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime, formuoti teigiamą visuomenės ir darbdavių nuomonę apie vyresnio amžiaus asmenis, organizavimas.

13. Įgyvendinant projektą privaloma vykdyti Aprašo 12.1.1, 12.2 ir 12.3 papunkčiuose nurodytas veiklas. Aprašo 12.1.2, 12.1.3, 12.1.4 ir 12.4 papunkčiuose nurodytos veiklos gali būti įgyvendinamos pagal poreikį.

14. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas kvietimą teikti paraiškas numatoma paskelbti 2017 m. II ketvirtį.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

15. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra nevyriausybinės organizacijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme. Galimi partneriai yra savivaldybių administracijos, nevyriausybinės organizacijos ir darbdavių organizacijos. Pareiškėjams rekomenduojama į partnerius įtraukti tos teritorijos, kurioje planuojama vykdyti veiklą, savivaldybės administraciją.

16. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti juridiniai asmenys, juridinio asmens filialai ar atstovybės.

17. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti vienas pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką. Jeigu vienas pareiškėjas pateikia daugiau nei vieną paraišką, įgyvendinančioji institucija atlieka Aprašo 67 punkte nurodytus veiksmus.

18. Tas pats juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė gali būti partneriu tik viename konkrečioje apskrityje planuojamame įgyvendinti projekte. Reikalavimas netaikomas savivaldybių administracijoms.

19. Juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė, kuris yra pareiškėjas vienoje apskrityje planuojamame įgyvendinti projekte, negali būti partneris kitame toje pačioje apskrityje planuojamame įgyvendinti projekte.

20. Pareiškėjas arba partneris (priklausomai nuo to, kuris iš jų bus atsakingas už Aprašo 12.1 papunktyje nurodytos veiklos įgyvendinimą) iki paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai turi būti pasirašęs išankstinį (-ius) susitarimą (-us) su savanorius priimančia (-iomis) organizacija (-omis), kurioje (-iose) projekto dalyviai vykdys savanorišką veiklą. Jeigu savanorius priimanti organizacija yra pareiškėjas arba partneris, kuris projekte yra atsakingas už Aprašo 12.1 papunktyje nurodytos veiklos įgyvendinimą, jis pasirašo įsipareigojimą užtikrinti savanorių priėmimą.

21. Susitarime ir (arba) įsipareigojime turi būti nurodyta:

21.1. pareiškėjo arba partnerio (priklausomai nuo to, kuris iš jų bus atsakingas už Aprašo 12.1 papunktyje nurodytos veiklos įgyvendinimą) organizacijos pavadinimas, identifikavimo kodas, vadovo pareigos, vadovo ar kito organizacijai atstovaujančio asmens vardas, pavardė, atstovavimo pagrindas, vietovė (-ės), kurioje (-iose) bus vykdomas projektas, pavadinimas (-ai);

21.2. savanorius priimančios organizacijos pavadinimas, kodas, organizacijos vadovo ar kito organizacijai atstovaujančio asmens vardas, pavardė, veikimo pagrindas, veiklos sritis (-ys), vidutinis asmenų skaičius per mėnesį, kuriems suteikiamos paslaugos;

21.3. savanoriškos veiklos vykdymo laikotarpis;

21.4. savanoriškos veiklos pobūdis;

21.5. asmenų, kuriuos savanorius priimanti organizacija įsipareigoja priimti projekto įgyvendinimo laikotarpiu atlikti savanoriškos veiklos, skaičius;

21.6. asmens savanoriškos veiklos trukmė valandomis;

21.7. savanorius priimančios organizacijos įsipareigojimas skirti atsakingą darbuotoją (-us), kuris (-ie) koordinuos savanorių veiklą ir organizuos savanoriškos veiklos vykdymą taip, kaip reglamentuota Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme;

21.8. šalių atsakomybės ir prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės susitarimo nevykdymo atveju.

22. Pareiškėjas turi turėti pakankamus gebėjimus vykdyti projektą:

22.1. pareiškėjas turi būti įregistruotas Juridinių asmenų registre ir veikti ne trumpiau nei 3 metus iki paraiškos pateikimo datos;

22.2. pareiškėjo steigimo dokumentuose (įstatuose, steigimo sandoryje arba veiklos nuostatuose) nurodyti pagrindiniai pareiškėjo veiklos tikslai ir uždaviniai turi būti susiję su socialinių paslaugų teikimu ir (arba) socialinės integracijos veikla.

23. Iki paraiškos pateikimo pareiškėjas su partneriu (-iais) sudaro ir su paraiška pateikia jungtinės veiklos sutartį, kurioje nustato tarpusavio teises ir pareigas įgyvendinant projektą, kaip nustatyta Projektų taisyklių 163 punkte. Jungtinės veiklos sutartyje visos sutarties šalys turi patvirtinti, kad savo veiksmais nėra pažeidusios Aprašo 18 ir (arba) 19 punktuose nustatytų reikalavimų, įsipareigoja jų nepažeisti ir supranta, kad, pažeidus Aprašo 18 ir (arba) 19 punktuose nustatytus reikalavimus, vertinant paraiškos tinkamumą finansuoti, bus priimti sprendimai, numatyti Aprašo 68 punkte ir (arba) 66.1 papunktyje. Jungtinės veiklos sutartyje rekomenduojama numatyti, kokias teises ar finansines pasekmes sutarties šalims turi Aprašo 18 ir (arba) 19 punktuose nustatytų reikalavimų pažeidimas (-ai), padarytas (-i) vienos ar visų sutarties šalių.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

PIRMASIS SKIRSNIS BENDRIEJI PROJEKTŲ REIKALAVIMAI IR PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

24. Visi projektai turi atitikti Projektų taisyklių 66 punkte nustatytus bendruosius projektų reikalavimus.

25. Projektai turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų: projektai turi atitikti Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo veiksmų plano nuostatas. Vertinama projektų ir pareiškėjų atitiktis Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo veiksmų plano tikslams, uždaviniams, veikloms, rezultatams, tikslinei grupei, vykdytojams.

26. Projektų naudos ir kokybės vertinimas atliekamas vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai. Didžiausias galimas balų skaičius pagal kiekvieną prioritetinį projektų atrankos kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede. Pagal Aprašą, privaloma surinkti mažiausia balų suma yra 30. Jei vertinant projekto naudą ir kokybę projektas nesurenka 30 balų, paraiška atmetama.

27. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties įsigaliojimo dienos.

28. Dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraišką pateikiant ir vertinant, projekto vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

29. Projektų veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

30. Projekto veiklos turi būti įgyvendinamos tik vienoje apskrityje, t. y. projekto tikslinę grupę turi sudaryti pasirinktos apskrities sudėtyje esančių savivaldybių gyventojai. Informacija apie apskritį, kurioje planuojama įgyvendinti projekto veiklas, nurodoma paraiškoje ir detalizuojama paraiškos priede, užpildytame pagal Aprašo 6 priedo formą.

31. Tinkama projekto tikslinė grupė yra vyresni darbingo amžiaus asmenys.

32. Projektai turi siekti visų toliau pateiktų stebėsenos rodiklių, nurodytų Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, paskelbtuose ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, ir pasiekti jų minimalias siektinas reikšmes:

32.1. „Asmenys virš 54 metų, kurie po dalyvavimo ESF veiklose įgijo kvalifikaciją“ (rodiklio kodas R.S.367) – 97 proc.;

32.2. „Asmenys virš 54 metų, kurie po dalyvavimo ESF veiklose dalyvauja savanoriškoje veikloje“ (rodiklio kodas R.S.368) – 10 proc.;

32.3. „Asmenys virš 54 metų amžiaus, dalyvavę aktyviam senėjimui skirtose ESF veiklose“ (rodiklio kodas P.S.367) (veiklos peržiūros rodiklis);

32.4. „Asmenys virš 54 metų, dalyvavę bendrųjų gebėjimų mokymuose“ (rodiklio kodas P.N.415).

33. Aprašo 32.4 papunktyje nurodytas rodiklis „Asmenys virš 54 metų, dalyvavę bendrųjų gebėjimų mokymuose“ (rodiklio kodas P.N.415) yra dalis Aprašo 32.3 papunktyje nurodyto rodiklio „Asmenys virš 54 metų amžiaus, dalyvavę aktyviam senėjimui skirtose ESF veiklose“ (rodiklio kodas P.S.367), todėl unikaliais projektų dalyviais laikomi tik į rodiklį „Asmenys virš 54 metų amžiaus, dalyvavę aktyviam senėjimui skirtose ESF veiklose“ (rodiklio kodas P.S.367) įtraukti dalyviai.

34. Minimalios siektinos projektų stebėsenos rodiklių reikšmės nurodomos projektų sutartyse. Jei Priemonės projektų įgyvendinimo trukmė ilgesnė nei iki 2018 m. gruodžio 31 d., projektų vykdytojai, įgyvendindami projektus, iki 2018 m. gruodžio 31 d. turi pasiekti rodiklio P.S.367 minimalias tarpines reikšmes, kurios yra suderinamos su pareiškėju ir nurodomos projektų sutartyse.

35. Projekto parengtumui taikomi Aprašo 20 ir 23 punktuose nustatyti reikalavimai.

36. Projektas turi prisidėti prie moterų ir vyrų lygybės principo įgyvendinimo ir (arba) skatinti nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principo įgyvendinimą, t. y. projekto veiklos ir rezultatai turi būti prieinami visiems dalyviams, turintiems skirtingų poreikių (judėjimo, klausos ar kitą negalią turintiems asmenims ir pan.):

36.1. projekto veiklos prireikus turi būti organizuojamos patalpose, prieinamose judėjimo, regos ar kitą negalią turintiems asmenims;

36.2. projekto medžiaga prireikus turi būti pritaikyta regos ar kitą negalią turintiems asmenims;

36.3. vykdant projekto veiklas prireikus turi būti užtikrintas vertimas į gestų kalbą.

37. Aprašo 12 punkte nurodytos veiklos aktyviai prisidės prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo.

38. Kiti projektų reikalavimai:

38.1. savanoriškoje veikloje, nurodytoje Aprašo 12.1.1 papunktyje, turi dalyvauti ne mažiau kaip 30 proc. visų projekto dalyvių. Dalyvis vykdo savanorišką veiklą pagal veiklos sritį ir pobūdį pasirinktoje savanorius priimančioje organizacijoje, laisvai pasirinkdamas savanoriškos veiklos laikotarpį, tačiau ne trumpiau kaip 20 valandų per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Jei per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį dalyvis savanorišką veiklą vykdė trumpiau nei 20 valandų, patirtos išlaidos yra laikomos tinkamomis finansuoti, tačiau dalyvis nėra įtraukiamas į savanorišką veiklą vykdžiusių dalyvių skaičių;

38.2. Aprašo 12.1 ir 12.2 papunkčiuose nurodytas veiklas visiškai arba iš dalies turi įgyvendinti pats projekto vykdytojas arba partneris, kaip apibrėžta Projektų taisyklių 10 priedo 2 punkte. Šioms veikloms vykdyti turi būti skiriama ne mažiau kaip 60 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių projekto išlaidų, kurių suma nustatoma vertinant projekto tinkamumą finansuoti arba keičiant projekto sutartį;

38.3. Aprašo 12.3 papunktyje nurodytoje veikloje turi dalyvauti ne mažiau kaip 50 proc. visų projekto dalyvių, siekiant tiek moterų, tiek vyrų aktyvumo. Mokymai gali būti organizuojami siekiant stiprinti visus bendruosius gebėjimus, nurodytus Aprašo 12.3 papunktyje, arba pagal poreikį pasirenkant dalį Aprašo 12.3 papunktyje nurodytų bendrųjų gebėjimų;

38.4. išlaidos vienam projekto dalyviui vidutiniškai (skaičiuojama visas tinkamas finansuoti projekto išlaidas padalijant iš numatyto unikalių dalyvių skaičiaus, įtraukto į rodiklį „Asmenys virš 54 metų amžiaus, dalyvavę aktyviam senėjimui skirtose ESF veiklose“ (rodiklio kodas P.S.367) turi neviršyti 750 eurų vienam asmeniui.

ANTRASIS SKIRSNIS

REIKALAVIMAI DĖL *DE MINIMIS* PAGALBOS TEIKIMO

39. Finansavimas *de minimis* pagalbos gavėjams yra *de minimis* pagalba, teikiama vadovaujantis Komisijos reglamentu.

40. *De minimis* pagalba konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui nustatoma vadovaujantis:

40.1. vertinant paraišką – paraiškoje ir Aprašo 56 punkte nustatyta tvarka pareiškėjo pateiktais dokumentais, nurodytais Aprašo 57.10–57.12 papunkčiuose;

40.2. įgyvendinant projektą – projekto vykdytojo projekto sutartyje nustatyta tvarka pateiktais dokumentais, nurodytais Aprašo 57.10–57.12 papunkčiuose, jei:

40.2.1. pareiškėjas kartu su paraiška negalėjo pateikti arba pateikė ne visus Aprašo 57.10–57.12 papunkčiuose nurodytus priedus ar duomenis;

40.2.2. jei įgyvendinant projektą keičiasi savanorius priimanti organizacija, kurios darbuotojai dalyvauja Aprašo 12.1.2 papunktyje nurodytoje veikloje;

40.2.3. jei įgyvendinant projektą atsiranda poreikis iš projekto finansavimo lėšų įsigyti įrangą, įrenginius ar kitą turtą projekto veikloms vykdyti.

41. Prašomos (galimos) skirti *de minimis* pagalbos sumos konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui teisėtumas turi būti įrodomas vadovaujantis projekto sutartyje, Aprašo 57.10 papunktyje nurodytoje pateikti informacijoje ir Suteiktos valstybės pagalbos registre pateiktais duomenimis šia tvarka:

41.1. įgyvendinančioji institucija, gavusi informaciją iš pareiškėjo (projekto vykdytojo), įvertina:

41.1.1. kiekvieno *de minimis* pagalbos gavėjo atitiktį Komisijos reglamento nustatytiems reikalavimams, užpildydama Aprašo 4 priedą;

41.1.2. *de minimis* pagalbos gavėjo sąsajas pagal Komisijos reglamento „vienos įmonės“ sąvoką, kaip apibrėžta Komisijos reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, *de minimis* pagalbos gavėjui užpildžius Vienos įmonės deklaraciją pagal Komisijos reglamentą, paskelbtą ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“ ir „Paraiškų formos“;

41.1.3. ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba: bendra *de minimis* pagalbos suma, suteikta tam pačiam *de minimis* pagalbos gavėjui pagal Komisijos reglamentą, negali viršyti 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių) eurų ribos per trejų finansinių metų laikotarpį, vienam kelių transporto sektoriuje veikiančiam pareiškėjui – 100 000 (vieno šimto tūkstančių) eurų;

41.2. įgyvendinančioji institucija, iš pareiškėjo (projekto vykdytojo) gavusi informaciją ir atlikusi Aprašo 41.1 papunktyje nurodytą įvertinimą, priima sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkretiems *de minimis* pagalbos gavėjams ir, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, bei projekto sutartyje nustatyta tvarka, registruoja duomenis apie suteiktą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą.

42. Įgyvendinančioji institucija raštu arba elektroniniu paštu informuoja pareiškėją (projekto vykdytoją) apie priimtą sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams, nurodyma *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams, pateikdama aiškią nuorodą į Komisijos reglamentą (nurodyma reglamento pavadinimą bei skelbimo ES oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

43. Pareiškėjas (projekto vykdytojas), gavęs informaciją iš įgyvendinančiosios institucijos, raštu arba elektroniniu paštu informuoja *de minimis* pagalbos gavėjus apie priimtą sprendimą, nurodymas *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį, pateikdamas aiškią nuorodą į Komisijos reglamentą (nurodymas reglamento pavadinimą bei skelbimo ES oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

44. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintose Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų, sudarytų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 1K-376 „Dėl Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų sudarymo“, 2014 m. liepos 4 d. posėdžio protokolu Nr. 4 (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams) ir paskelbtose ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, nurodytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

45. Didžiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma yra 100 000 (vienas šimtas tūkstančių) eurų, mažiausia – 55 000 (penkiasdešimt penki tūkstančiai) eurų.

46. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris (-iai) savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

47. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (arba) partnerio (-ių) lėšų.

48. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Projektą vykdančio personalo darbo vietos įsteigimo (kompiuterinės įrangos, baldų ir kitų darbo vietai reikalingų prekių pirkimo) išlaidos
5.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti išlaidomis yra laikomos: 5.1. projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio ir atlygio projektą vykdančiams fiziniams asmenims pagal

		paslaugų (civilines) ir kitas sutartis išlaidos, kai projekto vykdytojas (partneris) pats vykdo projekto veiklas (arba jų dalį). Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu. Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis, arba esamų darbo sutarčių papildymai, kai, be pagrindinių pareigų, sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (tokiu atveju sutartyje turi būti aiškiai įvardyta, kiek laiko dirbama prie projekto, ir nurodomas atlygis); 5.2. projektą vykdančio personalo komandiruočių, kelionių išlaidos; 5.3. mokymo ir ugdymo priemonių bei kito trumpalaikio turto (išskyrus trumpalaikiam turtui priskiriamų baldų, įrangos ir įrenginių pirkimo išlaidas) pirkimo ir nuomos išlaidos; 5.4. įrangos nuomos išlaidos; 5.5. projekto veikloms vykdyti reikalingų patalpų eksploatavimo (komunalinių, ryšio paslaugų ir pan.) išlaidos; 5.6. dalyvių kelionių, apgyvendinimo, dalyvavimo renginiuose ir panašios išlaidos; 5.7. Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme numatytos išlaidos (pvz., savanorio kelionių, apgyvendinimo, maitinimo, privalomojo sveikatos draudimo ir kitos išlaidos); 5.8. iš išorės tiekėjų perkamų paslaugų ir prekių, reikalingų Aprašo 12 punkte nurodytoms veikloms įgyvendinti, išlaidos, jei jos atitinka Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams prekėms ir paslaugoms keliamus reikalavimus. Savanorius priimančiai organizacijai gali būti kompensuojamos tik dalyvio išlaidos, numatytos Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme, jei savanorius priimanti organizacija nėra projekto partneris
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti laikomos: 6.1. privalomų viešinimo priemonių, nurodytų Projektų taisyklių 450.1, 450.2, 450.6 papunkčiuose, išlaidos; 6.2. kitų informavimo apie projektą priemonių išlaidos: pranešimų žiniasklaidai, spaudos konferencijų, informacinių renginių, seminarų, diskusijų, projekto reklamos (spaudoje, televizijoje, radijuje ir kt.), informacinių leidinių, reprezentacinių priemonių išlaidos.

		Kiekvieno projekto, įgyvendinamo pagal Aprašą, viešinimo išlaidos neturi sudaryti daugiau kaip 5 proc. projekto tinkamų finansuoti išlaidų, kurių suma nustatoma vertinant projekto tinkamumą finansuoti arba keičiant projekto sutartį, sumos
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Tinkama finansuoti. Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu „Fiksuotosios normos taikymo netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti tvarkos aprašas“

Paraiškos formos projekto biudžete lentelė pildoma vadovaujantis Biudžeto pildymo instrukcija, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, skelbiama adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

49. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

50. Įgyvendinant projektų veiklas patirtos kelionių, maitinimo, privalomojo sveikatos draudimo, psichologų darbo užmokesčio, socialinių darbuotojų darbo užmokesčio ir bendrųjų gebėjimų mokymų išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius:

50.1. patirtos kelionių išlaidos apmokamos taikant kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotąjį įkainį. Didžiausias kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotasis įkainis su pridėtinės vertės mokesčiu yra 0,08 Eur už 1 km (be pridėtinės vertės mokesčio – 0,07 Eur už 1 km). Įkainis nustatytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015 m. balandžio 24 d. Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje nurodytais duomenimis. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Projekte visoms kelionių išlaidoms turi būti taikomas vienodas kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotasis įkainis. Įkainio dydis, įgyvendinant projektą, nebus keičiamas;

50.2. patirtos maitinimo išlaidos apmokamos taikant dalyvių maitinimo fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas vadovaujantis Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 99 „Dėl Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“, ir Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“, ir pateikiamas atliktoje teisės aktų analizėje „Užimtumo ir socialinės įtraukties priemonių dalyvių maitinimo fiksuoto įkainio dydžio apskaičiavimo analizė“, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Savanorišką veiklą vykdančioms asmenims maitinimo išlaidos kompensuojamos tik tuo atveju, kai savanoriška veikla trunka ne mažiau kaip 4 valandas per parą. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis įkainis, atnaujintas įkainis taip pat taikomas projektams, dėl kurių projektų sutartys jau sudarytos;

50.3. privalomojo sveikatos draudimo išlaidos, patirtos vykdant Aprašo 12.1.1 papunktyje nurodytą veiklą ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymu, apmokamos taikant privalomojo sveikatos draudimo fiksuotąjį įkainį, kurio dydis nustatytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu, ir pateikiamas atliktoje teisės aktų analizėje „Privalomojo sveikatos draudimo fiksuotojo įkainio nustatymo pagrindimas“, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis

nustatytas fiksuotasis įkainis, atnaujintas įkainis taip pat bus taikomas projektams, dėl kurių projektų sutartys jau sudarytos;

50.4. patirtos psichologų darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant psichologo (psichoterapeuto) darbo užmokesčio fiksuotąjį įkainį, kurio dydis – 9,64 Eur už 1 val. Įkainis nustatytas vadovaujantis 2015 m. rugpjūčio 26 d. atliktu Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, reabilitacijos fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Įkainio dydis, įgyvendinant projektą, nebus keičiamas;

50.5. patirtos socialinių darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant socialinio darbuotojo darbo užmokesčio fiksuotąjį įkainį, kurio dydis – 7,02 Eur už 1 val. Įkainis nustatytas vadovaujantis 2015 m. rugpjūčio 26 d. atliktu Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, reabilitacijos fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Įkainio dydis, įgyvendinant projektą, nebus keičiamas;

50.6. patirtos bendrųjų gebėjimų mokymų (išskyrus kalbų mokymus) išlaidos, kurios apima salės ir įrangos (mikrofono, nešiojamojo kompiuterio ir vaizdo projektoriaus) nuomos, maitinimo, lektoriaus paslaugas, apmokamos taikant bendrųjų įgūdžių mokymo išlaidų fiksuotąjį įkainį, kuris nustatomas remiantis 2016 m. liepos 13 d. atliktu Bendrųjų įgūdžių mokymo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimu. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“. Įkainio dydis, įgyvendinant projektą, nebus keičiamas.

51. Patirtos vykdančiojo personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos, kai darbo užmokesčio išlaidų fiksuotieji įkainiai netaikomi, apmokamos taikant kasmetinių atostogų išmokų fiksuotąsias normas, kurios nustatomos atsižvelgiant į konkrečiam darbuotojui priklausančią kasmetinių atostogų dienų skaičių bei jam nustatytos darbo savaitės trukmę. Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotosios normos apskaičiuojamos remiantis 2016 m. sausio 19 d. atliktu Kasmetinių atostogų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimu. Tyrimas skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Tyrimai“, „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“.

52. Išlaidos, apmokamos taikant Aprašo 50 punkte nurodytus fiksuotuosius įkainius ir Aprašo 48 ir 51 punktuose nurodytą fiksuotąją normą, turi atitikti šias nuostatas:

52.1. pagal fiksuotuosius įkainius apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriaus trisdešimt penktajame skirsnyje nurodytus reikalavimus;

52.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

52.3. projektų, kuriems išlaidas numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, išlaidos apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas projekto kiekybinis rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti dėl fiksuotųjų įkainių kiekybinių rezultatų pasiekimo, nurodomi projekto sutartyje.

53. Paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

54. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms įgyvendinant projektą, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių VI skyriaus trisdešimt šeštajame skirsnyje.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS

55. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susijusių dokumentų“.

56. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 57 punkte nurodytais priedais teikia ją:

56.1. per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), jei paraiška gali būti teikiama per DMS. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjas negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškos pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraišką ar jos priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėją raštu;

56.2. raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) įgyvendinančiajai institucijai Projektų taisyklių III skyriaus dvyliktajame skirsnyje nustatyta tvarka, jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos.

57. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

57.1. paraiškos priedą, užpildytą pagal Aprašo 6 priedo formą;

57.2. dokumentus, pagrindžiančius paraiškos priedo, užpildyto pagal Aprašo 6 priedo formą, 4 lentelėje pateiktą informaciją;

57.3. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais) (Partnerio deklaracijos forma įtraukta į pildomą paraiškos formą);

57.4. pareiškėjo ir partnerio (-ių), kuris (-ie) yra nevyriausybinė organizacija, deklaraciją (-as), užpildytą (-as) pagal Aprašo 5 priedo formą;

57.5. Klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Paraiškų priedų formos“, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

57.6. išankstinį (-ius) susitarimą (-us) su savanorius priimančia (-iomis) organizacija (-omis) ir (arba) pareiškėjo įsipareigojimą, atitinkantį (-ius) Aprašo 21 punkte nurodytus reikalavimus;

57.7. pareiškėjo finansinės atskaitomybės dokumentus už 2014–2015 m.;

57.8. pareiškėjo organizacijos finansinių ataskaitų už 2014 ir (arba) 2015 metus audito ataskaitas (jei auditas buvo atliktas);

57.9. jungtinės veiklos sutartį (-is) su partneriu (-iais), kaip nustatyta Aprašo 23 punkte (jei projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais));

57.10. informaciją apie savanorius priimančioms organizacijoms planuojamas lėšas, skirtas jų darbuotojams dalyvauti mokymuose ir gauti individualias konsultacijas bei mentorystės paslaugas, užpildydamas Aprašo 3 priede nustatytą formą, reikalingą priskirti *de minimis* pagalbą konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui;

57.11. Klausimyną dėl organizacijos atitikties ūkio subjekto sąvokai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalies kriterijus (toliau – Klausimynas), kurio forma skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Konkursiniai kvietimai teikti paraiškas“, ieškant konkrečios priemonės „Susijusių dokumentų“. Klausimyną pildo visi juridiniai asmenys, kurie atitinka *de minimis* pagalbos gavėjo sąvoką. Klausimyno gali neteikti savivaldybių administracijos. Agentūra, įvertinusi organizacijos užpildytą Klausimyną, turi teisę paprašyti pateikti „vienos įmonės“ deklaraciją pagal Aprašo 2.1 papunktyje nurodytą Europos Komisijos reglamentą, jei vadovaujantis pateiktais duomenimis organizacija turėtų būti laikoma ūkio subjektu, t. y. *de minimis* pagalbos gavėja. Jeigu pareiškėjas, teikdamas paraišką, neturi reikalingų duomenų, ši informacija turi būti pateikta projekto įgyvendinimo metu projekto sutartyje nustatyta tvarka ir terminais;

57.12. „vienos įmonės“ deklaraciją, kaip nurodyta Aprašo 41.1.2 papunktyje. Šią deklaraciją pildo visi juridiniai asmenys, kurie atitinka *de minimis* pagalbos gavėjo sąvoką. Jeigu pareiškėjas, teikdamas paraišką, neturi reikalingų duomenų „vienos įmonės“ deklaracijai užpildyti, ji turi būti pateikta projekto įgyvendinimo metu projekto sutartyje nustatyta tvarka ir terminais.

58. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas.

59. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 24–27 punktuose nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus nurodoma kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą ES struktūrinės paramos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

VI SKYRIUS PARAIŠKŲ VERTINIMAS

60. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame ir penkioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų taisyklių III skyriaus keturioliktajame ir šešioliktajame skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede nustatytus reikalavimus.

61. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstantį informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

62. Jeigu pareiškėjas per nustatytą paraiškos patikslinimo terminą nepateikė dalies prašomų dokumentų ir (ar) informacijos, paraiškos vertinimas atliekamas vadovaujantis turima ir su patikslinimais gauta informacija (pakartotinai patikslinti informaciją ar pateikti dokumentus nėra prašoma). Jeigu pareiškėjas per nustatytą paraiškos patikslinimo terminą nepateikia visų prašomų dokumentų ir (ar) informacijos, įgyvendinančioji institucija turi teisę priimti sprendimą atmesti paraišką, išskyrus atvejus, numatytus Aprašo 66.2 papunktyje.

63. Jeigu pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai pateikia įgyvendinančiosios institucijos neprašomą informaciją ir (ar) dokumentus (pvz., pakeičia, papildo paraišką ar jos priedus nauja informacija, įtraukia naujas veiklas, partnerius, išbrauktas netinkamas veiklas pakeičia kitomis veiklomis, mažina fizinius, stebėsenos rodiklius ir kt.), atliekant paraiškos vertinimą į ją nėra atsižvelgiama.

64. Pareiškėjo neprašoma pateikti papildomos informacijos šiais atvejais:

64.1. vertinant projekto atitiktį prioritetiniam projektų atrankos kriterijui „Pareiškėjas arba partneris savo veiklą grindžia savanoriška veikla“ vertinama tik paraiškos priedo, užpildyto pagal Aprašo 6 priedo formą, 4 lentelėje pateikta informacija ir kartu su paraiška pateikti šią informaciją pagrindžiantys dokumentai, t. y. informacija, vertinant naudą ir kokybę, netikslinama, papildomų dokumentų pareiškėjo neprašoma;

64.2. jei kartu su paraiška nėra pateikti pareiškėjo finansinės atskaitomybės dokumentai už 2014 m. ir 2015 m., vertinant projekto atitiktį prioritetiniam projektų atrankos kriterijui „Pareiškėjo organizacijos vidutinės metinės pajamos 2014 m. ir 2015 m. buvo ne mažesnės kaip po 15 tūkst. eurų“, informacija naudos ir kokybės vertinimo metu netikslinama (pareiškėjo nėra papildomai prašoma pateikti šiuos dokumentus) ir projektui už atitiktį šiam prioritetiniam kriterijui skiriama 0 balų;

64.3. jei kartu su paraiška nėra pateiktos pareiškėjo organizacijos finansinių atskaitų už 2014 m. ir (arba) 2015 m. audito atskaitos, vertinant projekto atitiktį prioritetiniam projektų atrankos kriterijui „Pareiškėjo organizacija vykdo finansinių ataskaitų auditą“, informacija vertinant naudą ir kokybę, netikslinama (pareiškėjo nėra papildomai prašoma pateikti šį dokumentą) ir projektui už atitiktį šiam prioritetiniam kriterijui skiriama 0 balų.

65. Paraiška gali būti atmetama Projektų taisyklių 118, 121, 122, 133, 136, 138 ir 140 punktuose nurodytais pagrindais ir Projektų taisyklių 123–124 punktuose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, kol nėra įdiegtos ar laikinai neužtikrinamos tokios DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos nurodant sprendimo priežastis.

66. Vadovaujantis Projektų taisyklių 118 punkto nuostatomis:

66.1. paraiška atmetama neprašant pareiškėjo pateikti papildomų dokumentų ar duomenų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktos informacijos, jeigu vertinant paraiškas nustatoma, kad pareiškėjas vienoje apskrityje yra ir partneris kitame toje pačioje apskrityje planuojamame įgyvendinti projekte. Tokiu atveju paraiška, kurioje jis yra pareiškėjas, yra atmetama;

66.2. paraiška yra atmetama, jeigu kartu su paraiška nėra pateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija arba ji yra netiksli ir per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pirmąjį paraiškos patikslinimo terminą pareiškėjas nepatikslo informacijos ir (arba) nepateikė trūkstamų dokumentų ir (ar) informacijos šiais atvejais:

66.2.1. jeigu paraiškoje numatytos sąlygos neatitinka Aprašo 30, 38 ir 45 punktuose nurodytų reikalavimų;

66.2.2. jeigu pareiškėjas nepateikė bent vieno šių priedų:

66.2.2.1. paraiškos priedo, užpildyto pagal Aprašo 6 priedo formą;

66.2.2.2. bent vieno iš partnerių deklaracijos, nurodytos Aprašo 57.3 papunktyje (jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu);

66.2.2.3. pareiškėjo, kuris yra nevyriausybinė organizacija, deklaracijos, nurodytos Aprašo 57.4 papunktyje;

66.2.2.4. bent vieno susitarimo su savanorius priimančia organizacija ir (arba) įsipareigojimo, jei savanorius priimanti organizacija yra pareiškėjas, kaip nurodyta Aprašo 57.6 papunktyje;

66.2.2.5. bent vienos jungtinės veiklos sutarties, kaip nustatyta Aprašo 57.9 papunktyje, jei projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais);

66.3. jeigu bent trys paraiškos dalys yra neužpildytos (užpildyta mažiau nei 90 proc. paraiškos atskiros dalies laukų) arba užpildytos netinkamai (informacija daugiau nei penkiuose laukuose pateikiama ne pagal paraiškos pildymo instrukcijas, pvz., neaprašytas veiklos turinys, jos būtinumo pagrindimas, nenurodyti fiziniai rodikliai, veiklos trukmė, tikslinės grupės dalyvių skaičius, grupių skaičius, neaprašytas veiklai įgyvendinti reikalingų išlaidų poreikio pagrindimas, nepateikti detalūs išlaidų skaičiavimai), ir per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pirmąjį paraiškos patikslinimo terminą pareiškėjas nepatikslo informacijos, įgyvendinančioji institucija turi teisę priimti sprendimą atmesti paraišką.

67. Jeigu vertinant paraiškas nustatoma, kad tas pats pareiškėjas yra pateikęs daugiau nei vieną paraišką, įgyvendinančioji institucija jam siunčia raštą, kuriame pareiškėjo prašoma per nurodytą terminą informuoti, kurią paraišką turi vertinti įgyvendinančioji institucija. Jei per nustatytą terminą pareiškėjas nepateikia informacijos įgyvendinančiajai institucijai, visos to paties pareiškėjo pateiktos paraiškos yra atmetamos.

68. Jeigu vertinant paraiškas nustatoma, kad juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė partneriu konkrečioje apskrityje yra daugiau nei viename projekte, tinkamu finansuoti laikomas naudos ir kokybės vertinimo metu didžiausią balų skaičių surinkęs projektas, o kitos paraiškos yra atmetamos. Jei projektai, kuriuose partneris yra tas pats juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė, surenka vienodą balų skaičių, pirmenybė suteikiama projektui, surinkusiam daugiau balų pagal pirmąjį Aprašo 2 priede nustatytą prioritetinį atrankos kriterijų, o jei projektai yra vienodai įvertinti ir pagal šį prioritetinį kriterijų, pirmenybė suteikiama projektui, surinkusiam daugiau balų pagal kitą iš eilės nurodytą prioritetinį kriterijų. Jei pagal visus prioritetinius kriterijus projektai, kuriuose tas pats juridinis asmuo, juridinio asmens filialas ar atstovybė yra partneris, įvertinti vienodai, nei vienas projektas nėra finansuojamas.

69. Paraiška vertinama ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

70. Dėl objektyvių priežasčių negalint paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai vertinant paraiškas reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų už didesnę sumą nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, kol nėra įdiegtos ar laikinai neužtikrinamos tokios DMS funkcinės galimybės.

71. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskūsti Projektų taisyklių 493–494 punktuose nustatyta tvarka.

72. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja, Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina ir darbo tvarką nustato įgyvendinančiosios institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka.

73. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi nepaskirstytą projektams įgyvendinti pagal Aprašą skirtą lėšų sumą ir prašomą skirti finansavimo lėšų sumą pagal teigiamai įvertintas paraiškas kiekvienoje apskrityje, kurioms finansuoti neužteko lėšų, gali rekomenduoti ministerijai priimti sprendimą finansuoti projektą (-us) toje apskrityje, kurioje santykis tarp Aprašo 9 punkte nurodytos lėšų sumos apskričiai ir prašomos skirti finansavimo lėšų sumos pagal teigiamai įvertintas paraiškas apskrityje yra didžiausias. Atsižvelgdama į tai, ar projektui (-ams) įgyvendinti pagal projektų vertinimo metu įgyvendinančiosios institucijos nustatytą didžiausią projektui (-ams) leidžiamą skirti finansavimo lėšų sumą užtenka lėšų, ir laikydamosi nustatytos projektų eilės apskrityje, įgyvendinančioji institucija gali rekomenduoti finansavimą skirti:

73.1. projektui (-ams), kuris (-ie) yra surinkęs (-ę) didžiausią balų sumą pagal prioritetinius atrankos kriterijus;

73.2. jeigu vienodą didžiausią balų skaičių surinkusių paraiškų yra daugiau, nei turima lėšų suma, pirmenybė suteikiama projektui (-ams), surinkusiam (-iems) daugiau balų pagal pirmąjį Apraše nustatytą prioritetinį projektų atrankos kriterijų, o jei projektai vienodai įvertinti pagal šį prioritetinį kriterijų, pirmenybė suteikiama projektui (-ams), surinkusiam (-iems) daugiau balų pagal kitą iš eilės nurodytą prioritetinį kriterijų. Jei pagal visus prioritetinius projektų atrankos kriterijus tokie projektai įvertinti vienodai, nėra finansuojamas nė vienas iš tų projektų.

74. Sprendimą dėl projekto finansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 153–160 punktuose nustatyta tvarka.

75. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu (jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos ar laikinai neužtikrinamos) pateikia šį sprendimą pareiškėjui.

76. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp įgyvendinančiosios institucijos ir projektų vykdytojų.

77. Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių IV skyriaus aštuonioliktajame skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą, pritaikytą Aprašui, parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą, kuris neturi būti trumpesnis nei 7 dienos. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas dėl objektyvių priežasčių turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą. Įgyvendinančioji institucija, įvertinusi prašymo priežastis, ir jei šis prašymas neprieštarauja Aprašui, turi teisę pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą ir apie savo sprendimą privalo informuoti pareiškėją ne vėliau kaip per 3 dienas nuo prašymo gavimo dienos.

78. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas atsižvelgiant į projekto vykdytojo pasirinktą dokumento formą:

78.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

78.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu.

VII SKYRIUS

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

79. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

80. Informacija apie kiekvieną ESF projekto dalyvį renkama pirmą jo dalyvavimo tiesioginėse projekto veiklose dieną vieną kartą per projekto įgyvendinimo laikotarpį. ESF projekto dalyviui pateikiama užpildyti Projekto dalyvio apklausos anketos forma, kurioje prašoma nurodyti informaciją apie ESF projekto dalyvį, nurodytą Projektų taisyklių 270 punkte, papildomai Projekto dalyvio apklausos anketos formoje įtraukiant laukus, kuriuose dalyvių prašoma nurodyti gyvenamąją vietą. Projekto dalyvio apklausos anketos forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Projektų valdymas“ ir „Kitos formos“.

VIII SKYRIUS

APRAŠO KEITIMO TVARKA

81. Aprašas keičiamas vadovaujantis Projektų taisyklių III skyriaus vienuoliktajame skirsnyje nustatytais reikalavimais.

82. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais taikomi ir įgyvendinamiems projektams.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-309](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-06-21, i. k. 2017-10368

Priedų pakeitimai:

1 priedas

2 priedas

3 priedas

4 priedas

5 priedas

6 priedas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-309](#), 2017-06-20, paskelbta TAR 2017-06-21, i. k. 2017-10368

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. A1-232 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo